

Nieuw Baarnstraat 1 en 7 Baarn

natuurtoets

colofon

30 mei 2016

- tekst	dr. A.J.M. Schenkeveld
- productie	bureau Schenkeveld
Visstraat 1, 4101 AC Culemborg
Telefoon: 0345- 534245, E: 06-28307831
Email: bramschenkeveld@ziggo.nl
- opdrachtgever	De Bunte Vastgoed BV, Ede
- contactpersoon	ing. Roel van Veen van buRO, Amersfoort

inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Methode.....	5
3	Gebiedsbeschrijving	6
4	Flora en fauna	6
	Flora en vegetatie	6
	Vogels	7
	Zoogdieren	7
	Vissen, amfibieën en reptielen	8
	Ongewervelde dieren	8
	Conclusie	8
5	Ingreep	8
	Initiatief.....	8
	Effecten	10
6	Conclusie.....	10

1 Inleiding

Initiatief

Er bestaat een initiatief om op twee percelen aan de Nieuw Baarnstraat 1 en 7 te Baarn drie grotere appartementencomplexen en een rijtje van drie grondgebonden starterwoningen te bouwen. De bestaande bebouwing is gesloopt en ook de beperkt aanwezige beplanting is al verwijderd.

Ligging

De percelen liggen aan de Nieuw Baarnstraat 1 en 7 aan de westelijke rand van de oude dorpskern op de overgang naar de villawijken, die in de negentiende eeuw na de aanleg van de spoorlijn Amsterdam-Amersfoort in het Baarsche Bosch zijn aangelegd.

figuur 1: ligging plangebied op topografische ondergrond

De betreffende kavels zijn samen ca. 23 are groot. Het plangebied zelf is op dit moment slechts braakterrein. De kavels staan achter de panden aan de Nieuw Baarnstraat 3 en 5 met elkaar in verbinding.

figuur 2: begrenzing plangebied (ondergrond Google Earth 2015)

Planologisch kader

De nieuwe woningen passen niet in het bestemmingsplan. De gemeente Baarn heeft daarom om een nieuw bestemmingsplan gevraagd. Ten behoeve hiervan wordt door buRO, bureau voor ruimtelijke ordening en advies te Amersfoort een nieuw plan met toelichting opgesteld. Hierin is ook aandacht voor het aspect natuur. Volgens de huidige wetgeving moet elke ruimtelijke ingreep getoetst worden aan de Flora- en faunawet (F&f-wet), de Natuurbeschermingswet en overig relevant natuurbeleid.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt sedert 2002 de bescherming van een groot aantal planten- en diersoorten. Bij een ruimtelijke ingreep moet voor handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving bij de gemeente een vergunning worden aangevraagd. Deze vergunning is onderdeel van de omgevingsvergunning. De onderzoeksplicht rust bij de initiatiefnemer. Als uit het onderzoek blijkt dat er schade optreedt moet de gemeente om de vergunning te kunnen verlenen een verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) bij het ministerie EZ ophalen. Er worden 3 categorieën van bescherming (en daarmee toetsingskader) onderscheiden: streng beschermd – beschermd - algemeen. Om vergunning te krijgen in het geval van streng beschermde soorten zal de initiatiefnemer moeten aantonen dat er geen alternatief is en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang.

Natuurbeschermingswet

Sedert de Natuurschoonwet 1928 zijn gebieden aangewezen ter bescherming van de daar aanwezige natuur. Recentelijk zijn als uitvloeisel van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zogenaamde Speciale Beschermingszones (SBZ) onderscheiden. Deze gebieden vormen samen het Nederlandse deel van Natura 2000, het Europese netwerk van natuurgebieden. De Europese richtlijnen bepalen dat van elk project of plan dat niet direct verband houdt of nodig is voor het beheer van een SBZ, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied een 'passende' beoordeling moet worden gemaakt rekening houdend met de instandhoudingsdoelstelling van het hele gebied. Het is de gewoonte

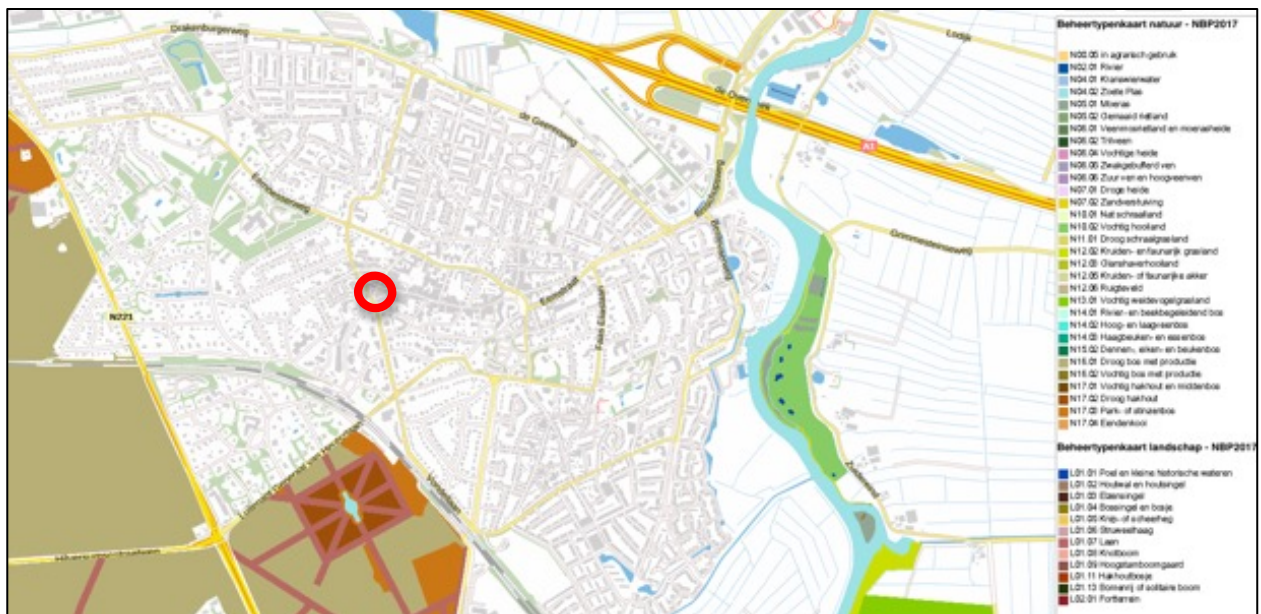
om voorafgaand aan deze uitgebreide beoordeling te onderzoeken of er met betrekking tot het initiatief überhaupt broed- en wintervogels, andere planten-, diersoorten en habitattypen, waarvoor de SBZ is bedoeld in het geding zijn. Dit verslag is de weergave van een dergelijk verkennend onderzoek ook wel quick scan of voortoets genoemd. Een dergelijke voortoets wordt ook uitgevoerd voor projecten, die buiten de eigenlijke begrenzing liggen, maar wier effecten zich mogelijk wel doen gelden op de verderop gelegen natuurwaarden ('externe werking').

- N.b. De Europese richtlijnen en de bescherming van de speciale beschermingszones zijn opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet. Deze is sedert oktober 2005 van kracht. Plannen, die van invloed zijn op de natuurlijke gesteldheid van een beschermd natuurmonument zijn vergunningplichtig. Ook de oude beschermde gebieden vallen onder dit nieuwe regiem.

EHS of NNN

Inmiddels is ook de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur van Nederland (EHS) zo goed als afgerond. Na de herijking in 2011 en de naamsverandering in 2014 in Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt het in de bedoeling alle begrensde kavels voor 2027 te verwerven en in te richten en te beheren als beschermd natuurgebied. De verwerving gebeurt vooralsnog op vrijwillige basis. Voor gebieden in de EHS geldt het nee, tenzij...principe. Ingrenen hierin kunnen alleen doorgang vinden, als er geen alternatieven zijn en het initiatief van groot openbaar belang is. Het nee, tenzij-beleid is een getrapte benadering. De basis voor deze stappenbenadering is een goede beschrijving van de in het gebied voorkomende wezenlijke kenmerken en waarden. Uit onderzoek moet vervolgens blijken of deze wezenlijke waarden en kenmerken significante schade ondervinden door de ingreep.

Het plangebied is geen onderdeel van Natura 2000 of de ecologische hoofdstructuur van Nederland (EHS). De dichtstbijzijnde beschermde natuur zijn de Zuiderheide/Laarderwasmeer, beschermd natuurmonument, op meer dan 4 km in westelijke richting. Het dichtstbijzijnde natuurgebied onderdeel van de EHS (of NNN) is het Baarnsche Bosch op 550 m in zuidelijke richting (natuurbeheertype N16.01, Droog bos met productie en N17.03, Park- of stinzenbos) (zie figuur 3).

figuur 3: situering plangebied (rood) in relatie tot de natuur (bestaande beheertypen) van het NNN (provincie Utrecht).

Probleemstelling

In deze notitie wordt onderzocht in hoeverre de nieuwbouw en het intensievere gebruik als woongebied in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de F&f-wet en of er dientengevolge ontheffing (ex artikel 75 van de F&f-wet) van de verbodsbepalingen of een Vvgb (volgens de WABO) voor de omgevingsvergunning (handelingen met gevolgen voor beschermde planten en dieren) moet worden aangevraagd. Toetsing aan de Natuurbeschermingswet (2005) en (voor de EHS) aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening (2013) is niet relevant, omdat het dichtstbijzijnde beschermd natuurmonument en de bestaande natuur binnen de begrenzing van de EHS of NNN, t.w. respectievelijk de Zuiderheide/Laarderwasmeer, op meer dan 4 km afstand en het Baarnsche Bosch op meer dan 0,5 km liggen.

2 Methode

Op 23 mei 2016 is het terrein bezocht om alle beschermde planten en dieren, die het plangebied en directe omgeving bewonen en gebruiken te inventariseren. Daarnaast is in de literatuur en via internet gezocht naar gegevens over de verspreiding van bijzondere soorten in de (wijde) omgeving.

3 **Gebiedsbeschrijving**

Met de aanleg van de spoorlijn Amsterdam–Amersfoort in de negentiende eeuw transformeerde Baarn van een esdorp met enkele buitenplaatsen in een villadorp voor welgestelde Amsterdammers. Het plangebied zelf ligt in Transvaal, een dichter bebouwde villabuurt direct aansluitend op de oude dorpskern. De Nieuw Baarnstraat is een oude winkelstraat. Op de plek van het braakterrein stond tot 2011 een slagerij en een garage. Deze zijn gesloopt en vervolgens is ook de bodem gesaneerd. Alleen de achtermuur van de garage staat nog overeind, maar is wel onthoofd. De spouw ligt open. De afgegraven bodem bestaat uit humusarm grof zand met grind (stuwwal).

Het straatniveau ligt op ca. 6,6 m NAP. Delen van het braakterrein liggen ca. 1 m lager.

braakterrein op Nieuw Baarnstraat 1

en op Nieuw Baarnstraat 7

4 **Flora en fauna**

Flora en vegetatie

De vegetatie van het braakterrein ontwikkelt zich in de richting van de Wormkruid-associatie met Gewoon struisgras (31Ca3a)¹. Op de open plekken in het midden bepalen eenjarige soorten als Canadese fijnstraal, Gele ganzenbloem, Gewoon eekhoorngras, Grote klapproos, Kleine veldkers, Speerdistel, Stijve klaverzuring, Straatgras, Zwenkdravik nog het aspect. Vanaf de randen wordt dat overgenomen door tweejarige of overblijvende pioniersoorten zoals Akkerdistel, Bijvoet, Blaassilene, Boerenwormkruid, Duinriet, Duizendblad, Gewoon biggenkruid, Hopklaver, Kluwenzuring, Knoopkruid, Koninginnekruid, Kruipende boterbloem, Kweek, Margriet, Middelste teunisbloem, Speerdistel, Vertakte leeuwentand, Wilde peen, Witte klaver, Wouw.

De meer opgaande kruidachtige vegetatie in de noordwesthoek is te typeren als de Zevenblad-associatie (33Aa5). Naast de naamgevende soort zijn Bonte Gele dovenetel, Bosaardbei, Dagkoekoeksbloem, Fluitenkruid, Geel nagelkruid, Haagwinde, Hondsdraf, Hop, Kleefkruid, Kleine pimpinel, Klimop, Muursla, Overblijvende ossentong, Ridderzuring, Robertskruid, Stinkende gouwe, Vingerhoedskruid, Witte dovenetel, Zandkool karakteristiek.

In de kruidachtige vegetatie is veel opslag van Boswilg, Braam, Gewone esdoorn, Noorse esdoorn, Ruwe bek, Witte abeel. Deze boom- en struiksoorten zullen op termijn de kruidachtige vegetatie verdringen.

Er zijn in het plangebied zelf geen wettelijk beschermde plantensoorten in de zin van de Flora- en Faunawet aangetroffen.

In het plangebied komt drie rode-lijstsoorten voor, t.w. Bosaardbei (categorie gevoelig), Kleine pimpinel (categorie gevoelig), Muurbloem (categorie ernstig bedreigd). Rode-lijstsoorten zijn soorten, waarvan het voorkomen in Nederland achteruitgaat. Hun voortbestaan is bedreigd. Deze hebben daarom een natuurwaarde van nationaal niveau.

Naast bovengenoemde drie soorten staan ook Blaassilene, Gele ganzenbloem, Muursla en Zwenkdravik op de oranje lijst van in de provincie Utrecht bedreigde plantensoorten. Hun aanwezigheid is van provinciaal belang.

Al deze soorten zijn adventief, d.w.z. ooit maar de meeste heel recent als zaad of tuinplant ingebracht, verwilderd en min of meer standhoudend.

¹ Schaminee, J. e.a., 1995-1999: De vegetatie van Nederland, deel I-V; Opulus Press, Leiden.

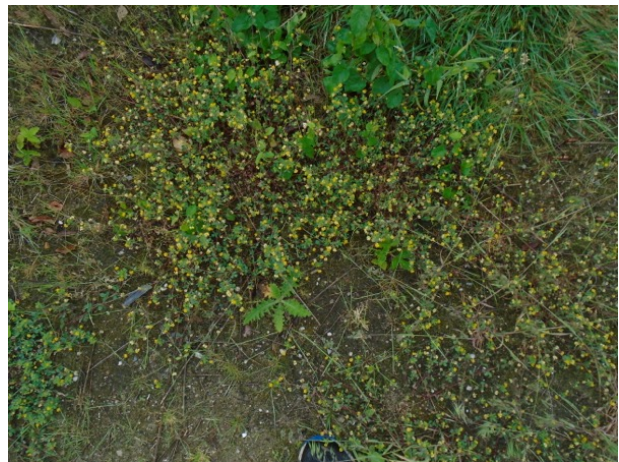
Muurbloem op talud in noordwesthoek

Bosaardbei tussen Braam en Hopklaver

Kleine pimperl, Middelste teunisbloem en Wouw

Fioringras en Hopklaver

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten gehoord of gezien: Ekster, Houtduif, Kauw, Koolmees, Merel, Turkse tortel, Zwarte kraai.

Kauw nestelt in de schoorsteen van de woning/winkel op Nieuw Baarnstraat 3a. Er zijn verder geen nestelende vogels in het plangebied of directe omgeving waargenomen.

Alle vogels zijn op het nest met eieren of jongen streng beschermd.

Zoogdieren

Er zijn in het plangebied zelf alleen sporen van Rat en (tamme) Kat gezien. Deze soorten zijn niet beschermd.

Er zijn van de ruime omgeving van het plangebied, t.w. het stedelijk gebied van Baarn, over de laatste 10 jaar waarnemingen van Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis en Rosse vleermuis gedaan².

Vleermuizen zijn streng beschermd (categorie 3).

Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis zijn gebouwbezonend. Ze hebben kraamkolonies op zolders, in spouwmuren en achter boeiborden. Ze verblijven soms tijdelijk achter luiken en onder scheef liggende pannen. Alleen de spouwmuur aan de achterkant van de toenmalige garage staat nog overeind. Deze is onthoofd en ook de zijkanten zijn open. Deze is inmiddels ongeschikt als verblijfplaats van vleermuizen.

Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis zijn boombewonend. De enige wat forsere boom van het plangebied is gekapt. Het is niet bekend of deze holtes had. Het braakterrein is marginaal foeragegebied.

Andere beschermde (tabel 2) soorten in de bebouwde kom van Baarn is Rode eekhoorn. Deze komt wijd verspreid in de villawijken voor. Het plangebied is echter ongeschikt leefgebied (geen bomen).

² www.waarneming.nl

In de bebouwde kom van Leusden komen verder alleen algemeen beschermde (tabel 1) diersoorten als Bosmuis, Egel, Konijn, Mol en zelfs Bunzing, Dwergmuis, Haas, Ree en Vos voor. Ook voor deze soorten geldt dat het plangebied ongeschikt leefgebied is.

open spouw achtermuur garage

Vissen, amfibieën en reptielen

In het plangebied zijn d.d. 23 mei 2016 geen amfibieën of reptielen waargenomen. Het gebied lijkt tamelijk ongeschikt als leefgebied. Er is geen voortplantingswater in de buurt en het gebied wordt ook omgeven door drukke wegen. De bijzondere reptielsoorten Hazelworm en Ringslang worden alleen aan de randen van de bebouwde kom van Baarn waargenomen (zie www.waarneming.nl)

Ongewervelde dieren

D.d. 23 mei 2016 zijn vanwege de regenachtige omstandigheden geen insecten waargenomen. In de omgeving van het plangebied, het waarnemingsgebied Baarn (zie www.waarneming.nl), komen voor zover bekend geen beschermde of bedreigde ongewervelde diersoorten voor.

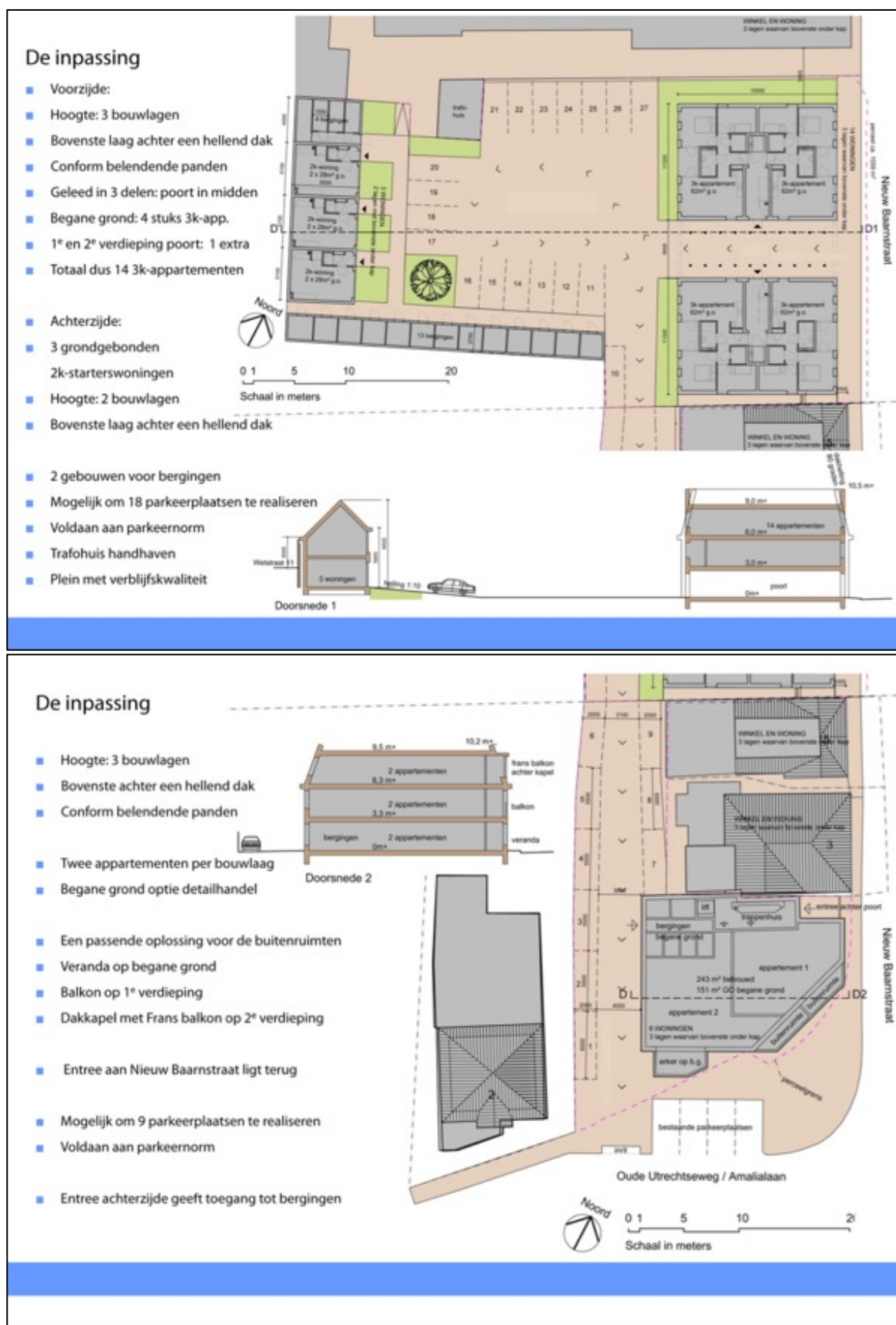
Conclusie

Het plangebied heeft weinig natuurwaarde. Het opvallendste feit is de hoge soortendiversiteit vaatplanten (> 80 soorten). Een flink aantal hiervan is recent ingezaaid of verwilderd vanuit aanliggende tuinen. Dit betreft in ieder geval alle soorten van de rode en oranje lijst. In het plangebied zelf zijn geen broedvogels vastgesteld. Ook andere diersoorten met een beschermde status ontbreken.

5 Ingreep

Initiatief

De ruimtelijke ingreep betreft de bouw van drie appartementencomplexen van drie verdiepingen en in totaal 20 wooneenheden en een rijtje van 3 grondgebonden starterwoningen. De buiteninrichting voorziet verder in 27 parkeerplaatsen en 17 buitenpandige bergingen. De vorm van de woningen is geïnspireerd op de omliggende winkel-/woonhuizen met elk drie verdiepingen, de bovenste deels in de kap.

figuur 4: ontwerp 14 appartementen en 3 starterwoningen Nieuw Baarnstraat 7 en 6 appartementen Nieuw Baarnstraat 1 te Baarn (bureau Bos, 2015)

Effecten

De belangrijkste ecologische gevolgen van het initiatief hangen samen met het opruimen van opslag en kruidachtige vegetatie (1), het grondverzet (2), de nieuwbouw (3), de herinrichting van de buitenruimte (4) en de intensivering van het woongebruik (5).

- Ad 1) De berkenopslag, jonge braamstruiken en opgaande kruidachtige vegetatie zijn nu nog te laag en te open om als broedplek te kunnen fungeren. Als deze hoger en dichter wordt en pas na 15 maart 2017 verwijderd, moet deze in het broedseizoen zelf (15 maart – 15 juli) eerst gecontroleerd worden op de aanwezigheid van nestelende vogels.
Verder verdwijnt er enige foerageergelegenheid voor vleermuizen. Dit effect is gering, ten dele tijdelijk en heeft geen gevolgen voor de instandhouding van de respectievelijke populaties op lokaal niveau. Hierbij worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.
- Ad 2) Bij het grondverzet voor het bouwrijp maken van de woningbouwlocaties en de inrichting van de buitenruimte worden voor zover waarneembaar zelfs geen verblijfplaatsen van algemeen (tabel 1) beschermde diersoorten als Bruine kikker, Egel, Mol verstoord of gedood.
- Ad 3) Tijdens de bouw treedt door lawaai, bouwlampen en het verspreiden van vervuilende stoffen verstoring van de natuur in de omgeving op. De omvang hiervan is beperkt en reikt niet tot de beschermde natuurgebieden in de omgeving.
- Ad 4) De heringerichte buitenruimte rond de gebouwen heeft een stenig karakter, maar niet meer dan in het verleden (winkel en garage).
- Ad 5) De intensivering van het woongebruik heeft een toename van de totale hoeveelheid verstoring door licht, geluid en (auto-)bewegingen tot gevolg. In de stedelijke omgeving van Baarn heeft dat nauwelijks betekenis. Verstoringsoefelge soorten komen hier niet (meer) voor.

Bovengenoemde gevolgen worden hieronder alleen aan de Flora- en faunawet getoetst. Omdat de dichtstbijzijnde beschermde natuurgebieden ver weg liggen, de ingreep klein is en het nieuwe gebruik weinig uitstraling heeft, hoeft het initiatief niet getoetst te worden aan de bepalingen in de Natuurbeschermingswet of de Provinciale Ruimtelijke Verordening Utrecht (2013).

Flora –en faunawet

Als aan de hierboven genoemde randvoorwaarden wordt voldaan, worden er door de ingreep geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden. Deze worden hieronder nog een keer samengevat.

6 Conclusie

De nieuwbouw van de 20 appartementen, 3 woningen en 17 bergingen aan de Nieuw Baarnstraat 1 en 7 te Baarn, de herinrichting van de buitenruimte inclusief de aanleg van de 27 parkeerplaatsen en de intensivering van het woongebruik hebben geen ingrijpende ecologische gevolgen.

Er zullen bij de werkzaamheden geen algemene verbodsbepalingen (artikel 8 t.m.13) van de Flora- en faunawet worden overtreden, als de eventueel uitgegroeide jonge opslag (bomen, struiken en hagen) vanaf 2017 buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) wordt verwijderd of eerst op aanwezigheid van nestelende vogels gecontroleerd.